

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Warsztat umiejętności opiekuna-wychowawcy Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Pedagogika		Cykl dydaktyczny 2024/25
Specjalność Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i praca z rodziną		Kod zajęć 11PEDPZRN.22S.10891.24
Jednostka organizacyjna Wydział Studiów Edukacyjnych		Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Fakultatywny specjalnościowy
Forma studiów studia niestacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Łukasz Ratajczak	
Prowadzący zajęcia	Łukasz Ratajczak	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 8, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy na temat zasobów jednostki i rodziny oraz kształtowanie umiejętności ich diagnozowania
C2	Przekazanie wiedzy na temat zasad poprawnej komunikacji w kontakcie z podopiecznym i jego rodziną oraz kształtowanie umiejętności jej zastosowania
C3	Zapoznanie z podstawowymi zasadami postępowania wychowawczego
C4	Kształtowanie umiejętności w zakresie stosowania zasad postępowania wychowawczego
C5	Kształtowanie umiejętności wspierania podopiecznych w procesie postępowania wychowawczego
C6	Kształtowanie umiejętności projektowania warsztatu pracy opiekuna - wychowawcy

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna zasoby zewnętrzne i wewnętrzne: własne, podopiecznych i ich rodzin;	PED_K2_W06, PED_K2_W14	Wypowiedź ustna
W2	Zna zasady poprawnej komunikacji w kontakcie z podopiecznym i jego rodziną	PED_K2_W07	Projekt, Wypowiedź ustna
W3	Zna zasady postępowania wychowawczego; wyznaczanie granic i konsekwentne ich przestrzeganie;	PED_K2_W07, PED_K2_W12	Projekt, Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi rozpoznać zasoby wewnętrzne oraz zewnętrzne podopiecznego i jego rodziny i uwzględniać je w pracy wychowawczej	PED_K2_U02, PED_K2_U07	Wypowiedź ustna
U2	Potrafi zastosować zasady poprawnej komunikacji w praktyce pracy opiekuna - wychowawcy	PED_K2_U04	Projekt, Wypowiedź ustna
U3	Potrafi formułować zasady postępowania wychowawczego i wprowadzać je do praktyki pracy opiekuna - wychowawcy	PED_K2_U07, PED_K2_U08, PED_K2_U10	Projekt, Wypowiedź ustna
U4	Potrafi wspierać podopiecznych w procesie postępowania wychowawczego, szczególnie w zakresie wyrażania i kontrolowania emocji oraz wzmacniania poczucia własnej wartości	PED_K2_U09, PED_K2_U10, PED_K2_U11	Wypowiedź ustna
U5	Potrafi zaprojektować warsztat pracy opiekuna - wychowawcy	PED_K2_U02, PED_K2_U09, PED_K2_U10	Projekt
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	Jest świadomy i gotowy do systematycznego podnoszenia swojej wiedzy i umiejętności w celu optymalizacji warsztatu pracy opiekuna-wychowawcy.	PED_K2_K01, PED_K2_K06	Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Diagnoza zasobów jako ważny element pracy opiekuna – wychowawcy. Zasoby wewnętrzne i zewnętrzne wychowawcy – opiekuna, wychowanka oraz jego rodziny w realizacji procesu wychowania	W1, U1	Konwersatorium
2.	Komunikacja i jej znaczenie dla diagnozy i postępowania opiekuńczo – wychowawczego. Podstawowe zasady komunikacji w pracy wychowawczej; komunikaty Ja, elementy Porozumienia bez przemocy	W2, U2	Konwersatorium
3.	Zasady planowania i organizowania działalności wychowawczej; definicja i rodzaje granic w kontakcie z podopiecznym; sposoby wyznaczania granic	W3, U3	Konwersatorium
4.	Emocje doświadczane przez podopiecznych; sposoby wyrażania i kontrolowania	U4	Konwersatorium
5.	Wzmacnianie poczucia własnej wartości wśród uczestników interakcji wychowawczej	U4	Konwersatorium
6.	Projektowanie warsztatu pracy opiekuna – wychowawcy – praca własna studenta	U5, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa, Metoda projektu, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Student uzyskuje zaliczenie z konwersatoriów poprzez aktywność w dwóch formach: 1. Zabranie merytorycznego głosu w dyskusji na wskazany temat. 2. Przygotowanie projektu grupowego (grupy 3-4-osobowe), pn. „Projekt warsztatu umiejętności opiekuna-wychowawcy” Kryteria oceny: 1. Student zabiera merytoryczny głos w dyskusji na minimum 3 zajęciach; 2. Student przygotowuje projekt w zespole wg podanych przez prowadzącego kryteriów i przypisanych im punktów: Ocena wyliczana jest na podstawie określonej punktacji (0-12 pkt.) i ma przełożenie na ocenę w skali 2-5 (0-7 punktów = 2.0, 8 punktów = 3.0, 9 punktów = 3,5, 10 punktów = 4.0, 11 punktów = 4.5, 12 punktów = 5.0).

Literatura

Obowiązkowa

1. Faber A., Mazlish E., Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły, Poznań 1995;
2. Gordon T., Wychowanie bez porażek, Warszawa 2007;
3. Juczyński Z., Ogińska-Bulik N., (red.), Zasoby osobiste i społeczne sprzyjające zdrowiu jednostki, Łódź 2003;
4. Kulesza M., Rodzinne zasoby. Nowe możliwości w diagnozie i terapii rodziny, „Pedagogika społeczna”, nr 3-4, 2009;

Dodatkowa

1. Hamer H., Rozwój umiejętności społecznych, Warszawa 1999;
2. Juul J., Twoja kompetentna rodzina, Podkowa Leśna 2011;

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	8
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie projektu	30
Przygotowanie do zajęć	25
Inne	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 103
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PED_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do monitorowania i oceny swojej wiedzy pedagogicznej i umiejętności pedagogicznych, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego
PED_K2_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przyjmowania odpowiedzialności za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych
PED_K2_U02	Absolwent/ka potrafi w sposób zawansowany wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych
PED_K2_U04	Absolwent/ka potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie w języku polskim i innym nowożytnym, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych
PED_K2_U07	Absolwent/ka potrafi w pogłębiony sposób obserwować, diagnozować, racjonalnie oceniać złożone sytuacje edukacyjne oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego
PED_K2_U08	Absolwent/ka potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych, w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego
PED_K2_U09	Absolwent/ka potrafi generować oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych, w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego
PED_K2_U10	Absolwent/ka potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania; dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych, w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego
PED_K2_U11	Absolwent/ka potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie
PED_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób rozwój człowieka i jego funkcjonowania, oraz nieprawidłowości w cyklu życia, zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
PED_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób rodzaje więzi społecznych i rządzące nimi prawidłowości istotne z punktu widzenia procesów edukacyjnych, w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego
PED_K2_W12	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym zakresie teorię wychowania, uczenia się i nauczania oraz innych procesów edukacyjnych, w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego
PED_K2_W14	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób teorie i koncepcje dotyczące uczestników działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, itp. w szczególności w zakresie wybranego modułu specjalnościowego